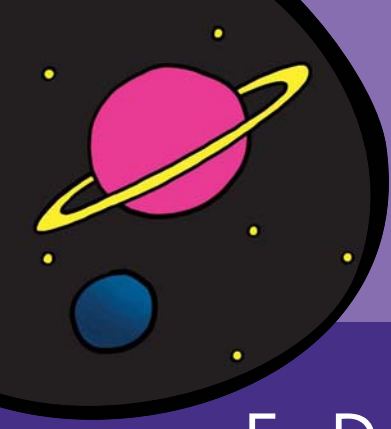
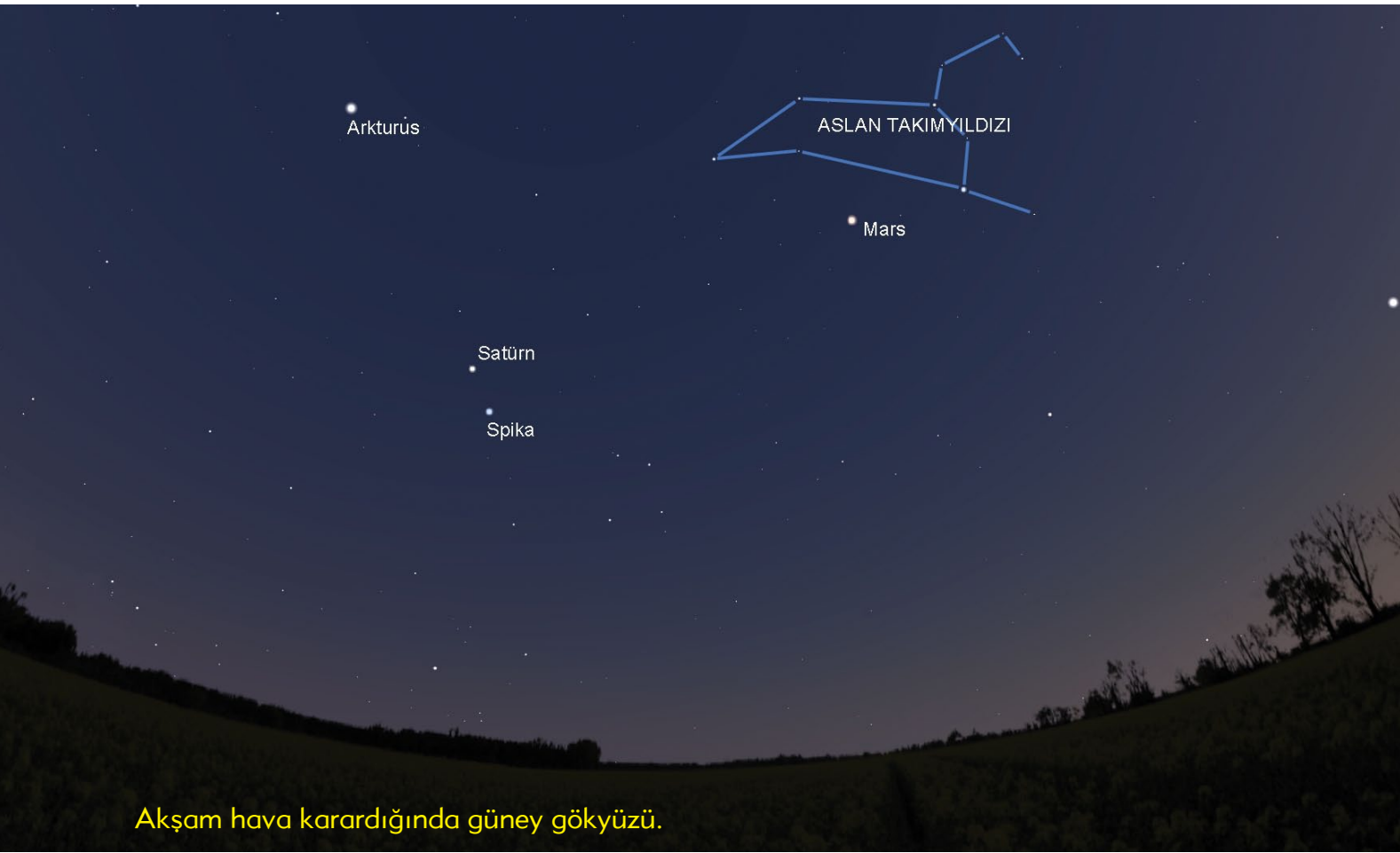




Gökyüzü Günlüğü

En Değerli Gözlem Aracı

Gökyüzü gözlemlerinde kullandığımız en değerli gözlem aracı hangisidir? Elbette gözlerimiz. Gözlem yaparken gözlerimizi daha etkili kullanmak isterseniz bu yazımızdaki ipuçlarından yararlanabilirsiniz.



Akşam hava karardığında güney gökyüzü.

Gözmerceği görüntüyü ağ tabakaya yani gözümüzün iç yüzeyindeki ışığa duyarlı tabakaya odaklar. Burada oluşan görüntü sinirler aracılığıyla beyne iletilir. Beyin iletilen uyarıları görüntüye dönüştürür. Gözlerimizin ortamdaki ışık miktarına uyum sağlama yeteneği vardır. Gökyüzüne bakarak görmeye çalıştığımız cisimler parlak olmadıklarından bu bizim için çok önemli. Gözümüzün renkli kısmının

ortasındaki gözbebeği, karanlıkta iyice büyür. Gözbebeğinin genişliği üzerine düşen ışık miktarına göre 2 mm'den 7 mm'ye kadar değişir. Ayrıca karanlıkta ışığa duyarlı hücrelerdeki kimyasal değişimler sayesinde gözün ışığa duyarlılığını 10.000 kata kadar artabilir. Göz ne kadar ışığa duyarlı hale gelirse gökyüzündeki sönük cisimlerin o kadar fazlasını görebiliriz.



Ne var ki, gözün karanlığa alışması yaklaşık 15 dakika sürer. Bu nedenle gözlem öncesinde ve gözlem sırasında parlak ışığa bakmaktan kaçınmak gerekir. Bu nedenle gökbilimciler gözlem sırasında ışığa gereksinim duyarlarsa az miktarda kırmızı ışık veren fenerler kullanırlar.

Bir gökcismini görmeye çalışıyorsanız ve olması gereken yerde bulamıyorsanız bir ipucu verelim: Doğrudan o cisme bakmayın. Biraz yanına doğru bakın. Gözünüzdeki az ışığa duyarlı hücreler görüntünün ağ tabakada odaklandığı bölgede daha az bulunur. Bu nedenle bazen karanlıkta dikkatle baktığımız yerdeki bir gökcismini göremeyiz.

Gökyüzüne ne kadar uzun süre bakarsak o kadar çok şey görürüz. Ne kadar çok gözleme çıkarsak, ne kadar farklı gökcismine bakarsak o kadar iyi görürüz. Son olarak şunu belirtelim: Gözlemlere dinlenmiş ve uykumuzu almış olarak çıkarsak baktığımız gökcisimlerini daha iyi görürüz.

Gök Olayları

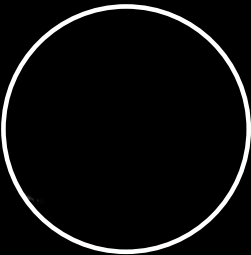
Geçtiğimiz aylarda akşamları batı ufku üzerinde parlayan Venüs'ü artık göremiyoruz. Güneş'le aramıza doğru iyice ilerlediği için Güneş'in parlaklığı onu görmemizi engelliyor. Ama Venüs yakında ilginç bir gösteri sergileyecek. Gezegen Güneş'in önünden geçecek. Bu konuyu ayrı bir yazıda ayrıntılı bir şekilde ele aldık. Venüs geçişiyle ilgili bilgileri bu sayımızda "6 Haziran 2012 Venüs Geçişi" başlıklı yazımızda bulabilirsiniz.

Venüs akşam gökyüzünden çekilmiş olsa da bu ay Mars ve Satürn gözlem için çok uygun. Hava yeni karardığında Mars'ı güneyde iyice yüksekte görebilirsiniz. Parlaklığı ve sarı rengi sayesinde onu kolayca tanıyabilirsiniz. Mars'ın sağında Aslan Takımyıldızı'nın en parlak yıldızı olan Regulus'u görebilirsiniz. Satürn Mars'ın iyice solunda ve aşağısında kalıyor. Sarımsak rengi ve hemen altındaki beyaz parlak yıldız Spika sayesinde onu da kolayca tanıyabilirsiniz.

Alp Akoğlu

Ay'ın Halleri

21 Mayıs Yeniyay



29 Mayıs İlkdördün



4 Haziran Dolunay



11 Haziran Sondördün

